AGRARISCHE ADVIESCOMMISSIE ZEELAND

van de Stichting Advisering Landelijk Gebied Zeeland

secretariaat:
Postbus 1153
5200 BE 'S-HERTOGENBOSCH
info@agrarischeadviescommissie.nl

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Sluis
t.a.v. Dhr. L. de Rooij
Ruimtelijke ontwikkeling
c.c. Mw. V. Dekker

(verzonden per e-mail)

Uw kenmerk	*Ons nummer*	*Datum*
e-mail, L. de Rooij	BAz1465	10 oktober 2024

Behandeld door	*Onderwerp*
H. Gerlings/TS	

Geacht College,

Naar aanleiding van uw schrijven van 19 september 2024, inzake het verzoek van de heer M. van Hal, Kleine Boomdijk 2 te Sint-Kruis, delen wij u het volgende mede.

De Agrarische Adviescommissie Zeeland heeft bij brief van 25 juli 2024 uw gemeente geadviseerd over de uitbreiding van het bedrijf aan de Kleine Boomdijk 2 te Sint-Kruis. Het verzoek is om het advies te verduidelijken in relatie tot hetgeen in het Beter Leven Keurmerk is opgenomen ten aanzien van de maximale bezetting van 12.5 respectievelijk 12 dieren per m^2.

Diergewicht
De maximale bezetting aan diergewicht bedraagt 25 kg per m^2 tegen 33 kg per vierkante meter als basis in het Besluit Houders van Dieren (en met ontheffingsmogelijkheden voor 39 en 42 kg per vierkante meter). Als gevolg van de deelname aan het Beter Leven Keurmerk met 1 ster dient de bezetting verlaagd te worden van 42 kg/m^2 (uitgaande van de hoogst mogelijke ontheffing) naar 25 kg/m^2, de maximale bezetting op basis van het Beter Leven Keurmerk.

De Agrarische Adviescommissie Zeeland heeft in het uitgebrachte advies aangegeven dat voor de huisvesting volgens het Beter Leven Keurmerk van hetzelfde aantal dieren als in de huidige planologische situatie **1.68 keer meer** leefoppervlak (stal inclusief overdekte uitloop) voor de vleeskuikens is benodigd. Voor de omschakeling van het aantal dieren dat in de huidige planologische situatie kan worden gehouden naar het Beter Leven Keurmerk is een uitbreiding van het leefoppervlak van 4800 m^2 naar 8064 m^2 (stal inclusief uitloop) nodig.

Leefoppervlak
In de advisering gaat de Agrarische Adviescommissie uit van het begrip **leefoppervlak**. Dat is namelijk ook het begrip dat in de regelgeving van het Beter Leven keurmerk wordt gebruikt. Het Beter Leven Keurmerk stelt dat de bezetting c.q. het leefoppervlak dient te worden berekend over (bij elkaar opgeteld) de stalruimte en de ruimte in de uitloop.

De uitloop vormt daarbij tenminste 20% van de staloppervlakte maar mag ook groter zijn.
Om die reden maakt het voor het berekenen van het leefoppervlak niet uit of de stal wat kleiner wordt en de uitloop wat groter wordt uitgevoerd.

Deze benadering sluit aan bij het begrip "bedrijfsvloeroppervlak" zoals opgenomen in de Omgevingsverordening van de provincie Zeeland.
Daarin wordt het "bedrijfsvloeroppervlak" gedefinieerd als "*de gezamenlijke oppervlakte van vaste vloeren in gebouwen en andere bouwwerken geen gebouw zijnde, met inbegrip van mestdoorlatende vloeren, die worden of kunnen worden gebruikt voor de huisvesting van dieren ten behoeve van intensieve veehouderij, waaronder begrepen de hok- of stalruimten, inclusief scheidingswanden en gangpaden"*

Zowel de stallen als de uitlopen betreffen gebouwen voor de huisvesting van dieren ten behoeve van de intensieve veehouderij. Onder het begrip "bedrijfsvloeroppervlak" vallen derhalve zowel de stallen als de uitlopen.

Aantal dieren per m^2
Op basis van de eertijds verleende milieuvergunning zijn in de huidige situatie maximaal 110.300 dieren toegestaan op het bedrijf. De huidige planologische situatie die in het bestemmingsplan is vastgelegd betreft een bedrijfsvloeroppervlak van 4800 m^2 dat voor de intensieve veehouderij kan worden gebruikt. Dit resulteert in een berekende bezetting van 23 vleeskuikens per m^2. In het verleden werd een dergelijke bezetting van 23 dieren/m^2 gerealiseerd door op een gewicht van 1700/1800 gram bijvoorbeeld 30% van de kuikens uit te laden. Deze 30% werd dan op jonge leeftijd (circa 4½ week) geleverd, zodat de overige 70% van de vleeskuikens kon doorgroeien tot een hoger gewicht van 2500/2600 gram.

Een bezetting van 23 dieren per m^2 is op grond van de reguliere welzijnsregelgeving dus enkel mogelijk bij het vervroegd afleveren van een gedeelte van de vleeskuikens. Bij het afleveren van kuikens met een aflevergewicht van 2600 gram kunnen op grond van de generieke welzijnsregelgeving maximaal 16,15 vleeskuikens per m^2 worden gehouden.
De welzijnsregelgeving (max 42 kg/m^2) in combinatie met de vraag naar zwaardere kuikens maakt dat een bezetting van 23 dieren/m^2 nauwelijks nog voorkomt.

In de welzijnsregelgeving zoals opgenomen in het Besluit Houders van Dieren is alleen een begrenzing van het aantal kg per vierkante meter opgenomen (inclusief de maximale ontheffing is dat die 42 kg per m^2).
Het Beter Leven keurmerk heeft daar, naast die 25 kg per m^2, de begrenzing van 12/12,5 kuikens per m^2 aan toegevoegd. Voor 1-ster vleeskuikens op basis van het Beter Leven Keurmerk van de Dierenbescherming wordt uitgegaan van een maximale opzet van 12,5 dieren per m^2, en van een maximale bezetting op 22 dagen na de opzetdatum van 12 dieren per m^2 inclusief de ruimte in de overdekte uitloop.

Advies
In de Omgevingsverordening Zeeland is in artikel 5.25 lid 9 en 10 het volgende opgenomen:
9. *Als het toepassen van het Beter Leven Keurmerk over dierenwelzijn een groter bedrijfsvloeroppervlak verlangt, zijn het vijfde en zesde lid niet van toepassing.*
10. *Het negende lid is alleen van toepassing voor zover een bedrijf bij toepassing van dat keurmerk minder dieren zou mogen houden dan in de huidige planologisch vergunde situatie.*

De "huidige planologische situatie" zoals omschreven in de Omgevingsverordening betreft het bedrijfsvloeroppervlak van 4800 m^2 voor de intensieve veehouderij dat is vastgelegd in het bestemmingsplan.
In de huidige planologische situatie kunnen op grond van de milieuverguning 110.300 vleeskuikens worden gehouden op het bedrijfsvloeroppervlak van 4800 m^2. Bij de omschakeling van het bedrijf naar het beter Leven keurmerk kunnen maximaal 12.5 dieren per m^2 worden opgezet en mogen 22 dagen na de opzetdatum maximaal 12 dieren per m^2 aanwezig zijn.
De maximale dierbezetting die in het kader van het Beter Leven Keurmerk wordt voorgeschreven is onafhankelijk van het aflevergewicht van de dieren. Bij een dierbezetting van 12 dieren per m^2 kunnen bij een maximaal toegestaan diergewicht van 25 kg/m^2 dieren worden afgeleverd met een maximaal eindgewicht van 2083 gram. Daarnaast kent het Beter Leven keurmerk de verplichting dat de dieren tenminste 56 dagen op het bedrijf verblijven en is vervroegd uitladen van een gedeelte van de dieren dus niet mogelijk.

Deze verplichting om geen dieren voor de leeftijd van 56 dagen te slachten maakt dat bij het terugbrengen van het slachtgewicht de groei van de dieren substantieel moet worden geremd om te voorkomen dat de dieren op een leeftijd van 56 dagen zwaarder zijn dan 2083 gram en dat daarmee de grens van 25 kg diergewicht per m^2 wordt overschreden.
Om die reden zetten bedrijven die deelnemen aan het Beter Leven keurmerk een lager aantal (circa 9½ dieren/m^2) kuikens op, zodat de dieren die worden gehouden gedurende 56 dagen in een redelijk tempo kunnen doorgroeien. Het opzetten van meer dieren, waarvan vervolgens de groei moet worden geremd, levert wel meer kosten op maar resulteert niet in het afleveren van meer kg vlees.

In de reguliere vleeskuikenhouderij worden kuikens op een lager gewicht afgeleverd door ze jonger (op een leeftijd van bijvoorbeeld 4½ weken) af te leveren.

Conclusie
In het bij brief van 25 juli 2024 uitgebrachte advies is de Adviescommissie uitgegaan van de bedrijfsvoering waarbij zowel bij het houden van reguliere vleeskuikens als onder het Beter Leven Keurmerk de vleeskuikens op een gewicht van circa 2600 gram per dier worden afgeleverd.
Op basis van de bedrijfsvoering met aflevergewichten van circa 2600 gram vormt het maximaal toegestane diergewicht van 25 kg/m^2 de begrenzing in de bedrijfsvoering. Zoals in het advies van 25 juli 2024 is toegelicht kunnen bij een eindgewicht van 2600 gram per dier in de huidige planologische situatie met 4800 m^2 bedrijfsvloeroppervlak op grond van de generieke welzijnsregelgeving 16.15 dieren per m^2 worden gehouden. Dit resulteert bij 4800 m^2 bedrijfsvloeroppervlak in een maximaal aantal van 77.520 dieren bij het houden van reguliere vleeskuikens.
Op basis van de omschakeling van de huidige bedrijfsvoering naar een bedrijfsvoering onder het Beter Leven keurmerk is een uitbreiding van het leefoppervlak van 4800 m^2 naar 8064 m^2 (stal inclusief uitloop) noodzakelijk.

Bij een reguliere bedrijfsvoering kan een bedrijf opteren voor het opzetten van vleeskuikens in een hoge bezetting (in dit geval 23 kuikens/m^2) en het vroegtijdig uitladen van een gedeelte van de kuikens om daarmee te voldoen aan de generieke welzijnsregelgeving.
Bij de omschakeling van een dergelijk bedrijf naar het Beter Leven keurmerk met 1 ster dient de dierbezetting te worden verlaagd van 42 kg/m^2 naar 25 kg/m^2. Daarnaast dient het bedrijf de dierbezetting te verlagen naar 12 vleeskuikens/m^2 en vervalt de mogelijkheid om tussentijds een gedeelte van de vleeskuikens uit te laden.
Bij deze wijziging in de bedrijfsvoering is de verlaging van de dierbezetting tot 12 vleeskuikens/m^2 op een leeftijd van 22 dagen, en het vervallen van de mogelijkheid van tussentijds uitladen van dieren, een gevolg van het toepassen van het Beter Leven keurmerk.
Dat betekent dat bij de omschakeling van een bedrijfsvoering die gebruik maakt van het tussentijds uitladen en het deels leveren van lichte kuikens, de maximale dierbezetting van 12 vleeskuikens/m^2 leidend is. Bij de omschakeling van een dergelijke bedrijfsvoering kan het benodigde leefoppervlak worden berekend door het aantal vleeskuikens te delen door de maximale bezetting van 12 dieren/m^2 hetgeen bij 110.300 vleeskuikens resulteert in 9192 m^2 bedrijfsvloeroppervlak.

Graag ontvangen wij een kopie van de beslissing van de gemeente.

Hoogachtend,

AGRARISCHE ADVIESCOMMISSIE
ZEELAND

H.P. Gerlings
secretaris